

Jaslice.

Václav Kosmák — Jožef Gruden.

 Božiču se vsakemu še večjemu klatežu stoži po domačem ognjišču; želi si na sveti večer sedeti za mizo v milem pogovoru. Nič čudnega, da so mi kakor malemu dečku vse misli pred božičnimi prazniki uhajale domov k staršem. Ali iz Iglave na Martinkovo je pet milj hoda in snega je bilo do kolena. — Vkljub temu sem pisal domov vsem skupaj, če smem priti — a oče so mi odpisali, da bi me radi videli, pa se boje, da bi me zopet kaj ne doletelo na poti. „Ostani torej, ljubo dete, v božjem imenu v Iglavi. — O Veliki noči boš pa lahko prišel.“

Solze so me polile, ko sem bil prebral tisto pismo. Ali pozneje mi ni bilo žal.

Na sveti večer me je povabil součenec Rakovec, Iglavan, naj bi šel k njim, da bodo delali jaslice.

Zastavili smo cele pol sobe z odrom, nosili nanj iz podstrešja skale iz lepenke, hiše, drevesa in različne sohice, umetalno iz lesa izrezljane. Rakovčev oče je poveljeval kakor general, pribijal, stavil, urejal, da mu je pot s čela lil. Zdajpazdaj sem mu imel kaj podajati ali držati. Dan je minul kakor ura.

Ko se je zmračilo, sem šel večerjat. — V hiši, kjer sem takrat včasih dobival hrane, niso imeli otrok. Gospa mi je dala večerjo v kuhinji, ker gospoda še ni bilo doma. Jedel sem sam. Drugikrat bi mi morda bilo pri tem dolgčas, tistipot pa niti vedel nisem, kaj jem; moje misli so bile pri jaslicah.

Ko sem bil povečerjal, sem se zahvalil pa hitel nazaj k Rakovčevim. Takoj v veži sem zaslišal pobožno petje. Odprem vrata — vsa Rakovčeva družina kleči pred razsvetljenimi jaslicami in prepeva:

Pastirci, vstanite,
pogledat hitite!

Pokleknil sem k njim, pa ne morem vam povedati, kako mi je bilo. V zamaknjenosti sem gledal na žareče se jaslice.

Gori na griču je stalo stostolpo prelepo mesto, a spodaj pod pečinami hlev z Jezusčkom. Poleg njega sta klečala Marija in Jožef. V desno nad Betlehemom so stali štirje pastirji s čedami. Nad njimi je plaval angel. Pastirji so zdajpazdaj zaigrali veselo koračnico; še zdaj jih vidim. Posebno tistega s flavto v rumenih hlačah, kako igra in daje z desno nogo takt. In po vsej pokrajini kakšna lepota, kakšno življenje. Vse se je gibalo. Tam na strani se je vrtelo mlinsko kolo, in mlinar je hodil z vrečo semtertja. V gozdu sta tesala dva tesarja, lovec pa je meril na srno. Na drugi strani je potezal puščavnik za zvonček na svoji koči, a po cestah, mostovih, povsodi vse polno različnih ljudi: pek, mesar, žid, piskrovezec, kmetje, da, še celo na dimnikarja niso pozabili: gledal je pri lovčevih iz dimnika, kakor bi se čudil, kaj je to na svetu novega? Bilo vam je tako ropotanje, sekanje, zvončkanje in vrvenje, da nikdar tega. Nad vse pa je bil Jezusček z Marijo in sv. Jožefom, potem pa tisti štirje revni pastirci. Celo noč se mi je sanjalo o njih. Zjutraj sem šel k sv. maši k minoritom. Ali vam je bilo lepo. Sam pater Viktor je pel na koru pastirsko pesem.

Ves čas smo hodili občudovat „betlehemske jaslice“.

V Iglavi imajo v vsaki ulici po nekoliko hišah postavljene velike jaslice, t. j. Betlehem, in staro in mlado jih hodi gledat. O ti krasni časi! Često sem že vzdihnil: „Bože mili, vrni mi detinsko srce, da bi mogel še enkrat občutiti milino in vtisek Tvojega rojstva, kakor sem ga čutil in videl v duhu tedaj, ko sem gledal na Betlehem za jutra svojega življenja.“

O sv. Treh kraljih so dobile jaslice novo prelest. Nad hlevom je zažarela zvezda in pred hlevom so se prikazali sv. Trije kralji s spremstvom, z velblodi in konji vred. —

Ni mi znano, ali je v Iglavi še dandanašnji ta lepa navada. Ako je, ji pač mnogi dijak hrani v tajnem kotičku svojega srca krasen in obenem hvaležen spomin — kakor jaz.

Mene je Betlehem nagradil z objemom in sladke materinske besede — je govorilo iz njega k meni nebo!